

Landsstyret lettet på trykket i Sandefjord

Nyheter og reportasjer

Utilslørt tale fra avtroppende president Hans Petter Aarseth og et raskt vedtak om å nedsette et organisasjonsutvalg, lettet på trykket ved Legeforeningens landsstyremøte i Sandefjord 17. – 19. oktober. Men ordduellen forut for presidentvalget, tyder på fortsatt interne rivninger.

I sin innledning til debatten rundt prinsipp- og arbeidsprogrammet for 2002–03, og som en opptakt til organisasjonsdebatten, benyttet Hans Petter Aarseth anledningen til å fremme sine egne meninger, og ikke sentralstyrets. Han var ikke nådig da han tok bladet fra munnen og sa: – I Den norske lægeforening vet vi mye om dårlig organisasjonskultur. Det som er spesifikt for Legeforeningen, er at negative holdninger kommer til uttrykk fra sentrale tillitsvalgte. Mistro og mistillit gnager som en kreftsvulst i vår organisasjon. Her har man tillit inntil man er valgt, men det er ikke tradisjon for å støtte de valgte representantene videre.

Engasjerende organisasjonsdebatt

Kraftsalvene hadde klar adresse til Yngre legers forening (Ylf) og dens trussel om å melde seg ut av Legeforeningen dersom ordningen med eget sekretariat faller bort. Dette var et av forslagene i innstillingen fra Bakkeutvalget (1) før sommeren, men som senere ble skrinlagt av sentralstyret tidligere i høst.

– Yrkesforeningene eksisterer i kraft av hovedforeningen. Man bedrar sine medlemmer ved å få dem til å tro at verden er anner-

ledes enn den egentlig er. Det er utenkelig at vår forhandlingsmotpart vil inngå tariffavtale med en frittstående legeforening, sa Aarseth. Han presiserte at dette ikke var bitre oppstøt fra en avtroppende president, men fremholdt at man kunne ha oppnådd mer i forhandlinger hvis man slapp intern mistillit.

Til tross for presidentens krasse utfall var stemningen i salen behersket. Avtroppende sentralstyremedlem Gerd Tranø kalte utfallet en uverdigg og nedbrytende behandling av medlemmer og tillitsvalgte. Leif Næss, også fra sentralstyret, ble betenkt over hva han oppfattet som at folk med andre tanker enn ledelsen ble fremstilt som en trussel for Legeforeningen: – Hva er sentralstyret uten medlemmene? I organisasjonsdebatten må vi sette fokus på hvem som er til for hvem. Vi har et godt stykke å gå, mente han.

Ylf-leder Bente Kristin Johansen kvitterte med at tillit og samhold også er et lederansvar. – Jeg hadde forventet et mer visjonært, fremtidsrettet og selvransakende innlegg fra den avtroppende presidenten, sa hun.

Leder i Norsk ortopedisk forening, Henrik Hofgaard, både engasjerte og underholdt da han i sitt hovedinnlegg talte spesialforeningenes sak i Legeforeningens organisasjon: – Foreningens innflytelse er i for stor grad basert på yrkesforeningene, mens sentrale ressurser i fagmiljøet føler seg overkjørt fordi de ikke blir konsultert i viktige saker. Dette oppfattes på grasrota som en organisatorisk maktarroganse, sa han.

– Legeforeningen må forankre større deler av sitt engasjement der medlemmene lever, nemlig i faget, konkluderte han.

Vedtøkt handlingsplan

Organisasjonsdebatten ble avrundet på en særdeles smidig måte ved at landsstyret vedtok en handlingsplan for å evaluere Legeforeningens organisasjons- og forhandlingsstruktur. Et hovedmål er at Legeforeningen snart skal tilpasse seg strukturendringene som foregår i helsevesenet, dvs. sykehusreformen og overgangen til en regional foretaksmodell.

Et hovedtiltak i planen er å opprette interimsutvalg av tillitsvalgte i hver region. Hvert interimsutvalg skal bestå av én landsrådsrepresentant fra Yngre legers forening

President Hans Petter Aarseth tok et flengende oppgjør med organisasjonskulturen i Legeforeningen på landsstyremøtet i Sandefjord. Foto L.B. Johannessen

(Ylf), Norsk overlegeforening (Of), Praktiserende Spesialisters Landsforening (PSL) og én representant for hver av fylkesavdelingene i regionen. Utvalgene skal fungere som legenes tillitsvalgtkontakt i forhold til de regionale helseforetakene, og kan brukes av ansattes representanter i foretaksstyrene. Når en permanent regional tillitsvalgtdordning er på plass, skal utvalgene opphøre, heter det i vedtaket.

Et annet hovedtiltak er oppnevningen av et bredt sammensatt og hurtigarbeidende prosjekt- og organisasjonsutvalg, med funksjonstid fra 1.11. 2001 til 1.2. 2002. Utvalget skal gjennomgå Legeforeningens organisasjonsstruktur og foreslå endringer (se egen sak).

Valgene – en foreningspolitisk hestehandel?

Natten før valg av ny president og nytt sentralstyre pågikk sonderinger og fraksjonsvirksomhet helt frem til hanegal, som førte til at Yngre legers forening gav sin uforbeholdne støtte til presidentkandidaten til Alment praktiserende lægers forening, Hans Kristian Bakke. Dette fikk en amper Einar Hysing fra Overlegeforeningen til raskt å entre talerstolen, hvorfra han oppfordret de to yrkesforeningene til å meddele innholdet i avtalen for landsstyredelegatene.

Ylf-leder Bente Kristin Johansen tok til motmæle. Hun valgte å beskrive nattens aktivitet som en sondering med presidentkandidatene, hvor Ylf hadde søkt svar på kandidatenes ståsted i forhold til kommende tariffforhandlinger, organisasjonsdebatt og forventet legeoverskudd: – Deretter fulgte drøfting med påfølgende konklusjon, men ingen avtaleinngåelse, sa Johansen, og bad om at konklusjonen ble respektert.

Sentrale tillitsvalgte Tidsskriftet snakket med, beskrev Ylfs handlemåte som et «takk for sist», med henvisning til landsstyremøtet i 1999 da Ylf-kandidat Grethe Aasved tapte

presidentvalget mot Hans Petter Aarseth. Men uansett hvilke motiver man måtte tillegge Ylf-erne, er det ingen tvil om at de er mer enn fornøyd med valgene ved årets landsstyremøte. Både den nye visepresidenten Yngve Mikkelsen og det nye sentralstyremedlemmet Anne Mørch Larsen tilhører denne yrkesforeningen.

Flere av delegatene tok til orde for at Legeforeningen trenger en ny profil utad, og med det utgangspunktet blåste valg vinden i favør av Overlegeforeningens Bente Mikkelsen. G. Cecilie Alfsen i spesialforeningenes fellesutvalg gikk sterkt ut mot alle som forspilte sjansen til å få en kvinne på toppen av Legeforeningen. Hun mente at dette signaliserer at foreningens kvinner egner seg som fotsoldater, men ikke blir trodd når de hevder kompetanse og interesse for realpolitikk: – Med en mann som president nå, er det

ikke lenger nødvendig med et profiltvalg. Da nytter det ikke likevel, sa Alfsen.

Men kjønnsdimensjonen vant ikke tilstrekkelig gehør. Landsmøtet gav 73 stemmer til Hans Kristian Bakke og 47 til Bente Mikkelsen. I sin tiltredelsestale understreket den nye presidenten at den viktigste utfordringen blir arbeidet med statlig overtakelse av sykehusene og spesialisthelsetjenesten.

– Vi står foran krevende og omfattende forhandlinger. Helseforetakenes oppgaver er nå definert og legene er en nøkkelgruppe for oppnåelse av målene, sa Bakke.

– *Ingrid Høie, Tom Sundar, Tidsskriftet*

ingrid.hoie@legeforeningen

tom.sundar@legeforeningen.no

Litteratur

1. www.legeforeningen.no/index.db?id=3872 (30.10. 2001).

Landsstyret valgte nytt sentralstyre som tiltrer 1.1. 2002. Fra venstre Lars Eikvar, Øyvind Østerås, Kåre Løvstakken, Hans Kristian Bakke (president), Einar Hysing. Foran Anne Mørch Larsen, Anne Grethe Olsen, Anette Fosse og Yngve Mikkelsen (visepresident). Foto L. B. Johannessen

Handlingsplan for organisasjonstilpasning

Landsstyret vedtok en handlingsplan for å gjennomgå Legeforeningens organisasjons- og forhandlingsstruktur. Et hovedtiltak i planen er opprettelsen av et hurtigarbeidende prosjekt- og organisasjonsutvalg, bestående av åtte personer samt en sekretær. Utvalgets mandat er å vurdere organisatoriske tilpasninger til de nye forhandlingsstrukturene i sykehussektoren, i kjølvannet av sykehusreformen. Herunder skal utvalget vurdere tillitsvalgtapparatet, sekretariatsbistanden og lovene.

De som er oppnevnt til prosjekt- og organisasjonsutvalget, er: Bjørn Halvorsen (leder), Eirik Bø Larsen (Alment praktiserende

lægers forening), Henrik Hofgaard (spesialforeningene), Ola Jøsendal (Hordaland legeforening), Line Kathrine Lund (Hedmark lægeforening), Hans-Petter Næss (Overlegeforeningen), Irene Teslo (Yngre legers forening) og Henning R. Aanes (Nordland legeforening). Magne Nylenna, redaktør i Tidsskriftet og kommende generalsekretær, blir utvalgets sekretær.

Utvalgets innstilling skal være ferdig til 1.2. 2002, hvorpå det blir en høring i Legeforeningens organisasjonsledd, og en første saksbehandling på landsstyremøtet til sommeren.